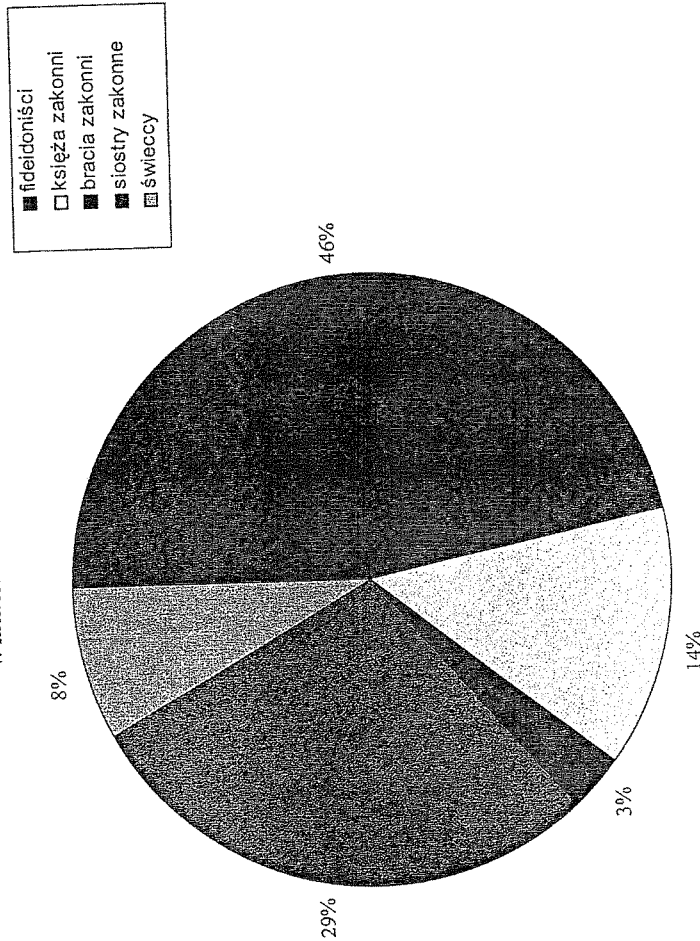

Procentowe zestawienie poszczególnych grup misjonarzy przygotowujących się w Centrum Formacji Misyjnej w latach 1984 - 2004

Kronika

Kronika

IV OGÓLNOPOLSKIE SPOTKANIE MISJOLOGÓW KRAKÓW, 7-8 GRUDNIA 2003

W dniach 7-8 XII 2003 r. w Krakowie, w WSD Księży Salezjanów, odbyło się kolejne spotkanie misjologów polskich. Spotkaniu przewodniczył inicjator wszystkich dotychczasowych, odbywających się od 2000 r. spotkań, ks. prof. dr hab. Jan Górski z Katowic. Tematem spotkania były „Misje w posłudze i nauczaniu Jana Pawła II”.

Uczestnicy spotkania mieli możliwość wysłuchania refleksji o. Jana Koniora SJ na temat posługi papieskiej z perspektywy Kościoła w Chinach. Ojciec Jan dzielił się także doświadczeniem swojej 11-letniej pracy w Chinach, przedstawiając m.in. trudności katolików w tym kraju. W czasie spotkania można było także zapoznać się z działalnością Salezjańskiego Sekretariatu Misyjnego, a szczególnie z Salezjańskim Wolontariatem Misyjnym. Pracę Wolontariatu zaprezentował ks. Adam Parszywka SDB.

W czasie dyskusji misjologowie wytyczyli główne kierunki działania na najbliższy czas. Przede wszystkim podkreślili konieczność większej współpracy między sobą oraz poprawy przepływu informacji o sympozjach i spotkaniach poświęconych idei misyjnej. Ważną inicjatywą, z którą wyszli uczestnicy spotkania, jest stworzenie Stowarzyszenia Misjologów Polskich. Zwrócono także uwagę na możliwość wykładów monograficznych z misjologii w seminariach duchownych. Wykłady te mogłyby obejmować dwa podstawowe działy: realizacja dzieła misyjnego i dialog a misje. Zauważono także niewielki poziom świadomości misyjnej w zakonach żeńskich.

W czasie spotkania podjęto decyzję o wydaniu Księgi Pamiątkowej dla uczczenia 70. rocznicy urodzin ks. prof. dr hab. Władysława Kowalaka SVD, kierownika katedry misjologicznej na UKSW. Wydania Księgi podjął się dyrektor Papieskich Dzieł Misyjnych, ks. dr Jan Piotrowski. Został wyłoniony także zespół redakcyjny w składzie: ks. prof. Jan Górski, ks. dr hab. Józef Urban i ks. dr Jan Piotrowski.

Ks. Piotrowski podzielił się wrażeniami z udziału w Kongresie Misyjnym Ameryki w Gwatemali, który odbywał się w dniach 25-20 XI 2003 r., pod hasłem: „Kościoła w Ameryce – twoje życie to misje”.

W czasie spotkania ks. dr Franciszek Jabłoński zaprezentował książkę swojego autorstwa: „Recepcja idei misyjnej w Polsce po Soborze Watykańskim II”, która ukazała się w bieżącym roku.

Uczestnicy spotkania, dzięki wspieranej inicjatywie organizatorów, mieli także okazję odwiedzić miejsca pobytu Ojca Świętego Jana Pawła II w Krakowie, w czasie jego ostatniej wizyty w tym mieście, w roku 2001 (m.in. klasztor Ojców Kamedułów, Benedyktynów oraz Kurię Krakowską).

W Polsce jest ok. 40. misjologów, którzy otrzymali przynajmniej tytuł doktora teologii z zakresu misjologii. W spotkaniu w Krakowie uczestniczyli misjologowie z takich ośrodków jak: Opole, Olsztyn, Poznań, Nysa, Tarnów, Warszawa, Kraków, Katowice, Gniezno. Spotkanie misjologów w roku 2004 zaplanowano w Gnieźnie.

FRANCISZEK JABŁOŃSKI

V OGÓLNOPOLSKIE SPOTKANIE MISJOLOGÓW GNIEZNO, 21 MAJA 2004

W dniu 21 maja 2004 r. w Gnieźnie odbyło się V Ogólnopolskie Spotkanie Misjologów. Takie spotkania odbyły się już: I w Częstochowie w 1999 r., II w Sulejówku k. Warszawy w 2001 r., III w Brennej k. Szczyrku w 2002 r., IV w Krakowie w 2003 r. Uczestnicy spotkania wzięli udział w specjalnej sesji misjologicznej poświęconej 30-leciu pracy Świętowojciechowych Misjonarzy. Sesja odbywała się pod hasłem: *Misja Świętego Wojciecha trwa nadal.*

Wśród misjologów obecni byli: ks. prof. dr hab. Jan Górski, profesor UŚ w Katowicach i PAT w Krakowie, ks. prał. dr Jan Piotrowski (diecezja tarnowska) – dyrektor krajowy PDM w Polsce i konsultor watykańskiej Kongregacji Ewangelizowania Narodów, ks. dr Wojciech Kluj OMI, z UAM, ks. dr Włodzimierz Burzawa MSF, prowincjał Misjonarzy Świętej Rodziny, ks. dr Ludwik Fąs SVD, dyrektor Biblioteki Seminarnej w Pieńszynie, redaktor kwartalnika misjologiczno-religioznawczego „Nurt SVD”, ks. dr Andrzej Miotk SVD – wykładowca na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, ks. dr Ambroży Andrzejak z Poznania.

Sesji misjologicznej przewodniczył bp Bogdan Wojtuś. Obecni byli na niej Biskupi: arcybiskup, metropolita Astany (Kazachstan) Tomasz Peta, członek Kongregacji Ewangelizowania Narodów (kapłan i misjonarz archidiecezji gnieźnieńskiej), arcybiskup Paweł Lenga z Karagandy (Kazachstan) oraz bp Wojciech Polak.

Na sesji obecni byli także przedstawiciele Komisji Misyjnej Episkopatu Polski: ks. dr Czesław Noworolnik (diecezja tarnowska) – Sekretarz Komisji Misyjnej Episkopatu Polski i delegat ds. misjonarzy polskich, ks. mgr lic. Jan Wnęk (diecezja tarnowska) – dyrektor Centrum Formacji Misyjnej w Warszawie oraz misjonarze, klerycy, dekanalni referenci misyjni, animatorzy misyjni oraz świeccy studenci teologii wraz z profesorami.

Po powitaniach przez rektora seminarium i ks. Franciszka Jabłońskiego, dyrektora diecezjalnego PDM, bp Wojtuś odczytał pozdrowienie, które przesłał ks. arcybiskup H. Muszyński. W swoim liście napisał m.in.: *Szczególna jest okazja tej sesji i szczególnie jest jej miejsce. Archidiecezja i metropolia gnieźnieńska zawdzięcza swoje powstanie misyjnej działalności św. Wojciecha i jest niejako zobowiązana do spłacania tego długu wdzięczności poprzez gorliwe włączenie się w misje Kościoła ad gentes. Dlatego cieszy mnie bardzo, że od trzydziestu lat kapłani z archidiecezji gnieźnieńskiej, a ostatnio także i wierni świeccy są zaangażowani w dzieło misyjne Kościoła na wszystkich kontynentach.*

Następnie miał miejsce wykład ks. prof. dr hab. Jana Górskiego z Katowic. Prelegent ukazał genezę i istotę misyjnego posłannictwa kapłana diecezjalnego (fideonisty). Zwrócił uwagę na szczególnie charakter tego posłannictwa, które ukazuje ściślejszy związek misjonarza z diecezją, w której pracuje. Przez to też realizuje się bardziej czytelnie pomoc jednej diecezji na rzecz drugiej. W misyjnej posłudze fideonistów zostaje ukazany wyraźnie eklezjalny charakter tej posługi. Książd Górski podkreślił konieczność większej animacji misyjnej w Kościele w Polsce, ponieważ nie do końca są wykorzystane możliwości kapłanów diecezjalnych, ich zaangażowanie w misje. Stąd też, jest zbyt mała liczba kapłanów diecezjalnych gotowych do wyjazdu na misje.

Na tle tych ogólnych założeń można było zrozumieć referat ks. dr Wojciecha Klujy OMI z Poznania: „Wkład Świętowojciechowych misjonarzy w dzieło ewangelizacji misyjnej Kościoła powszechnego”. Prelegent na podstawie rozdziału encykliki *Redemptoris missio*, który stał się kluczem do ukazania całego spektrum dorobku wojciechowych misjonarzy, ukazał praktyczną realizację założeń zawartych w encyklice. Szczególny charakter tego referatu nadał fakt, iż wygłosił go kapłan zakonny, odkrywając dorobek gnieźnieńskich fideonistów.

W dalszej części sesji miały miejsce świadectwa pracy misyjnej na poszczególnych kontynentach: dorobek misjonarzy w Kazachstanie ukazał abp Tomasz Peta, w Papui-Nowej Gwinei – ks. Henryk Micek, w Ameryce Południowej – ks. Henryk Jankowski. O wkładzie w duszpasterstwo w Europie mówił ks. Paweł Kiejkowski. Świadectwa ukazały słuchaczom, a także samym misjonarzom specyfikę oraz różnorodność podejmowanych inicjatyw na misjach przez misjonarzy z archidiecezji gnieźnieńskiej, od pobliskich Czech, poprzez Kazachstan, Papuę-Nową Gwineę, Afrykę, Amerykę Południową aż do Alaski.

W świadectwach głos zabrał także abp Paweł Lenga, który zachęcił do poświęcenia się bez reszty Chrystusowi. *Musimy iść i świadczyć o Chrystusie. Dziękuję wszystkim kapłanom, którzy pracowali i tym, którzy nadal pracują w Kazachstanie. Życzę Wam dyspozycji na głos Chrystusa, bez lęku. Idź do ludzi, którzy na Ciebie czekają z małym skarbem, z bogactwem Ducha, który pomoże Tobie działać wielkie rzeczy...*

Na koniec p. Konstancja Matupit z Papui-Nowej Gwinei, która aktualnie przebywa w Polsce, podziękowała za posługę misjonarzy w Papui-Nowej Gwinei. *Dziękuję za to, że mogę tutaj z Wami być. W imieniu wszystkich ludzi w Papui-Nowej Gwinei chciałabym podziękować za posyłanie misjonarzy do nas, aby wyprowadzić nasz kraj ze stanu prymitywnego do chrześcijaństwa.*

Podsumowując sesję bp Wojtuś podkreślił wartość misji *ad gentes*, które są także impulsem w naszym duszpasterstwie, które się odradza.

W godzinach wieczornych odbyło się spotkanie misjologów, które prowadził ks. prof. Jan Górski. Każdy z uczestników przekazał aktualny dorobek naukowy w dziedzinie misjologicznej oraz plany na przyszłość. Książd Górski zaprezentował nowe wydanie *Słownika misjologicznego*, swojego autorstwa, ks. Piotrowski nowo wydaną książkę poświęconą papieżowi Janowi Pawłowi II, a ks. Jabłoński 21 numer *Biuletynu Misyjnego Archidiecezji Gnieźnieńskiej*. Książd Kluj zachęcił do włączenia się w tworzenie rocznika misjologicznego *Annales Missiologici Posnanienses*. Następnie o. Ludwik Fąs SVD zaprezentował ostatni numer *Nurtu SVD*. Spotkanie misjologów stało się także okazją do promocji książki ks. Rzeszowskiego z Seminarium w Gnieźnie „Odnowa Katechezy” w świetle encykliki *Redemptoris missio*. W dyskusji zauważono, że spotkania misjologów przyczyniają się do większej konsolidacji tego środowiska naukowego oraz wskazano na nowe

zadania misjologów w Polsce wobec obcokrajowców innych wyznań przybywających do naszego kraju. W publikacjach jak i na wykładach należy ukazywać ważną rolę świadectwa wiary oraz dialogu z wyznawcami innych religii. W celu powiększenia wiadomości z dziedziny teologii misji powstaje dzieło pod kierunkiem ks. Górskiego „Sto pytań o misjach”. W planach jest także wydania przez ks. Jabłońskiego informatora o misjologach polskich. Omówiono stan przygotowań do wydania księgi pamiątkowej poświęconej ks. prof. dr hab. Władysławowi Kowalakowi SVD z Warszawy. Kolejne spotkanie misjologów odbędzie się w Katowicach w ramach sesji misjologicznej (28 X 2004 r.).

FRANCISZEK JABŁOŃSKI

„RODZIMY CHARAKTER KOŚCIOŁÓW KONTYNTENTALNYCH”
MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA MISJOLOGICZNA
KATOWICE 28 X 2004 R.

W ramach Tygodnia Misyjnego, dnia 28 października 2004 roku w Katowicach odbyła się Międzynarodowa Konferencja Misjologiczna „Rodzimy charakter Kościołów kontynentalnych” zorganizowana przez Zakład Misjologii i Teologii Wydziału Teologii Uniwersytetu Śląskiego przy współpracy Dzieła Misyjnego Archidiecezji Katowickiej. Z tej okazji w Katowicach zgromadziło się wiele osób żywo zaangażowanych w dzieło misyjne Kościoła, tak od strony naukowej, jak i praktycznej. Obecni byli przedstawiciele licznych ośrodków naukowych z Polski i zagranicy, a także misjonarze aktualnie pracujący w krajach misyjnych.

Obrady zainaugurował Wielki Kanclerz WT UŚ ks. abp dr Damian Zimoń. Witając zgromadzonych słuchaczy, podkreślił rangę i potrzebę podejmowania w świecie współczesnym dzieła ewangelizacji. Życzył udanego namysłu nad rodzimym charakterem Kościołów kontynentalnych, który może przynieść owoce Kościołowi polskiemu. Dziekan WT UŚ ks. prof. dr hab. Wincenty Myszor zaakcentował fakt, iż konferencja jest pierwszym symposium odbywającym się w nowym gmachu Wydziału. Przedstawiając zakres badań podejmowanych przez Zakład Misjologii i Teologii Religii, podkreślił potrzebę podejmowania teologicznej refleksji nad fenomenem religii we współczesnym świecie. Zasygnalizował zarazem potrzebę dokumentowania wysiłku i konkretnych dokonań polskich misjonarzy. Doświadczenia te mogą stanowić wytyczne dla podejmowanych przez misjologię programów badawczych. Ksiądz prof. dr hab. Jan Górski, kierownik Zakładu Misjologii i Teologii Religii – pełniący obowiązki gospodarza konferencji – z nadzieją i radością zauważył nowe możliwości i wyzwania stojące dziś przed misjologami zrzeszonymi w Stowarzyszeniu Misjologów Polskich. Przypomniał również zadania misjologii, o których pisał Jan Paweł II w encyklice *Redemptoris Missio*, że winna ona ożywiać i ściśle współpracować z innymi dziedzinami teologii.

Pierwszy wykład pt.: „Kościoł katolicki w Kazachstanie i Azji Centralnej” wygłosił metropolita Astany ks. abp Tomasz Peta. Prelegent, po zarysowaniu tła historyczno-społecznego, przedstawił obecną sytuację Kościoła w Kazachstanie i ościennych państwach. W Kazachstanie panuje ożywienie, spowodowane nawiązaniem w 1992 r. stosunków ze Stolicą Apostolską. Odnowa ta łączy się z podpisaniem konkordatu, nowym podziałem na administratury apostolskie, powołaniem do życia seminarium duchownego w Karagan-

dzie, które obecnie kształci 24 alumnów. Aktualnie w 60 kazachstańskich parafiach pracuje 80 kapłanów (w tym 36 z Polski) i 106 zakonnic. Ponadto Arcybiskup wspominał istotne wydarzenia w życiu kazachskiego Kościoła m.in. dwukrotną wizytę ks. kard. prymasa Józefa Glempa, a nade wszystko pielgrzymkę papieża Jana Pawła II (22-25.09.2001 r.). Za charakterystyczną cechę duchowości Kościoła kazachskiego uznał wielkie umiłowanie modlitwy różańcowej oraz kult eucharystyczny, szczególnie nieustanne adoracje Najświętszego Sakramentu. Zainteresowanie wykładem potwierdziły liczne pytania. Dotyczyły one znaków rozwoju Kościoła kazachskiego, istnienia pewnego modelu chrześcijaństwa azjatyckiego, problemu ateizacji widocznej zwłaszcza wśród średniego pokolenia, cech rodzimego charakteru kazachskiego chrześcijaństwa i zjawiska misyjności nowych ruchów religijnych.

Po przerwie wykład na temat „Nowe ruchy religijne w Afryce – zagrożenie czy poszukiwanie tożsamości” wygłosił Dziekan Wydziału Misjologii Uniwersytetu Gregoriańskiego w Rzymie – ks. prof. dr hab. Adam Wolanin SJ. O aktualności tej tematyki świadczy fakt, iż w Afryce ok. 15% ludności przynależy do Niezależnych Kościołów Afrykańskich. Dokonał on wprawdzie próby klasyfikacji ruchów i rozróżnienia pojęć. Ich powstanie jest wynikiem rozczarowania Afrykańczyków prezentowaną im formą chrześcijaństwa, bądź też jest owocem pragnienia afrykanizacji Kościoła. Niesamowita wielość i różnorodność ruchów sprawia problem ich klasyfikacji. Wśród nich wyróżnić można ruchy o zabarwieniu hebraistycznym, synkretycznym i neopierwotnym. Osobnym problemem jest weryfikacja roszczeń tych ruchów i ich przywódców, co do religijnego ich charakteru. Nierzadko powołują się oni na wizje, sny, uzdrowienia, nadnaturalne znaki i rzekome objawienia, które stały się bezpośrednią przyczyną powołania ruchu do istnienia. W zakończeniu swego wystąpienia ks. Dziekan podjął się próby oceny nowych ruchów religijnych w Afryce. Zauważył, iż z jednej strony wspólnoty niezależne mogą stanowić nie lada zagrożenie, a z drugiej być szansą odnowy Kościoła afrykańskiego. Stają się one w taki sposób wyzwaniem dla Kościoła, by ewangelizacji towarzyszyła inkulturacja Ewangelii.

Po zakończeniu wystąpienia ks. prof. Wolanina rozpoczęła się dyskusja panelowa z udziałem misjonarzy – ks. Januarego Liberskiego i Waldemara Potrapeluka. Ksiądz Liberski zauważył, że modlitwa i uzdrowieniowy charakter modlitwy i przepowiadania mogą stać się pomocą dla Kościoła wobec fenomenu nowych ruchów. Ksiądz Waldemar Potrapeluk, opierając się na własnym doświadczeniu z Zambii, ukazał kulisy powstania i działalności Kościoła Lumpa założonego przez Lenshinę Mulenga. Prowadzący dyskusję panelową – ks. dr Grzegorz Wita zauważył, iż w ośrodkach naukowych Afryki podjęto konkretne próby stworzenia chrystologii afrykańskiej celem afrykanizacji Kościoła. Chrystus jawi się w nich np. jako przodek, władca i uzdrowiciel. Teologowie afrykańscy podkreślają jednak braki w ich opracowaniu oraz problemy z zaadaptowaniem podstawowych terminów i ich znaczeń dla całej Afryki.

Kolejny wykład pt.: „Nowe sytuacje misyjne w Europie” przedstawił ks. prof. dr hab. Heribert Bettscheider SVD z Steyler Missionswissenschaftliches Institut (Sankt Augustin). W swych uwagach wstępnych zasygnalizował, że Europa staje się terenem misyjnym. Celem zrozumienia i właściwego prowadzenia rechrystianizacji, konieczna jest refleksja nad zagadnieniami zawartymi w dekreście *Ad gentes divinitus*, w adhortacji *Evangelii nuntiandi* i encyklice *Redemptoris missio*. Trzeba zrozumieć fakt, że Kościół jest z natury misyjny i można określać go przez jego posłanie do świata. Nie może być „i” między Kościołem i misją, trzeba mówić o misji Kościoła. Celu misji nie można zawęzić jedynie

ANNALES MISSIOLOGICI POZNANIENSES

tom 14
2004

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA • WYDZIAŁ TEOLOGICZNY
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY • FACULTY OF THEOLOGY
POZNAŃ, POLAND